मध्यपश्चिम विश्वविद्यालय

परीक्षा व्यवस्थापन कार्यालय

सुर्खेत, नेपाल

सत्रान्त परीक्षा - २०८०

तह: बी.एड. /तेस्रो सेमेस्टर — पूर्णाङ्क: ६०

समय: ३ घण्टा — उत्तीर्णांङ्: ३०

बिषय: आधुनिक नेपाली निबन्ध र समालोचना (नेपा.शि. ४३५/३३६)

परीक्षार्थीहरूले सकेसम्म मौलिक तथा सिर्जनात्मक ढङ्गले उत्तर दिनुपर्नेछ ।

समूह 'ख' ६×५= ३०

तलका प्रश्नहरूको सङ्क्षिप्त उत्तर लेख्नुहोस् ।

१. निबन्धको सैद्धान्तिक परिचय र परिभाषा प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

२. लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाका निबन्धगत प्रवृत्तिहरू प्रस्तुत गर्दै 'शिक्षा' निबन्धमा प्रस्तुत विषयवस्तुको समीक्षा गर्नुहोस् ।

३. 'गौतम बुद्धको चिठी अशोकको नाममा' निबन्धमा प्रस्तुत शान्ति र सहसम्बन्धका विभिन्न आयामहरूलाई कसरी केलाइएको छ ? प्रष्ट पार्नुहोस् ।

अथवा

नियात्रा निबन्ध लेखनका प्रमुख उपलब्धी र प्रवृत्तिको चर्चा गर्नुहोस् ।

४.'यमपुरीको यात्रा' निबन्धको माध्यमबाट कुन कुरालाई उजागर गर्न खोजिएको छ ? प्रष्ट पार्नुहोस् ।

५.'जय भुँडी' निवन्ध के कस्ता विशेषताका कारण हास्यव्यङ्ग्य निबन्ध मानिएको हो ? उदारहणसहित पुष्टि गर्नुहोस् ।

६. समालोचक तारानाथ शर्माका समालोचनात्मक प्रवृत्तिहरूको समीक्षा गर्नुहोस् ।

अथवा

ईश्वर बरालको नेपाली समालोचनामा रहेको योगदानको समीक्षा गर्नुहोस् ।

समूह 'ग' २× १० =२०

तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर लेख्नुहोस् ।

७. नेपाली निबन्धको विकासप्रक्रियाका प्रमुख मोड र तिनका प्रवृत्तिहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

८. शङ्कर लामिछानेका निवन्धगत योगदान तथा प्रवृत्तिहरू उल्लेख गर्दै 'पेन्डुलम एस्सिलेसन पेन्डुलम' निबन्धमा प्रस्तुत सन्देशलाई प्रस्ट्याउनुहोस् ।

अथवा

आधुनिक नेपाली समालोचनाको उत्तरवर्ती चरणका मुख्य उपलब्धिहरूको चर्चा गर्नुहोस् ।

समाप्त

मध्यपश्चिम विश्वविद्यालय

परीक्षा व्यवस्थापन कार्यालय

सुर्खेत, नेपाल

सत्रान्त परीक्षा - २०८०

तह: बी.एड./ तेस्रो सेमेस्टर

बिषय: आधुनिक नेपाली निबन्ध र समालोचना (नेपा.शि. ४३५/३३६)

रोल नं. ....

समूह 'क' १० × १ = १०

सर्वोत्कृष्ट उत्तरमा रेजा (✓) चिन्ह लगाउनुहोस् ।

१. "विकीर्ण चिन्तनको प्रस्तुति नै निबन्ध हो" भनेर परिभाषित गर्ने विद्वान को हुन् ?
(क) बालकृष्ण पोखरेल (ख) लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा
(ग) मोन्तेन (घ) बेकन

२. नेपाली निबन्धको आधुनिक कालको सुरुवात कुन पत्रिकाबाट भएको हो ?
(क) युगवाणी (ख दियालो
(ग) शारदा (घ) रुपरेखा

३. निबन्धको प्रमुख तत्त्व कुन हो ?
(क) उद्देश्य (ख शैली
(ग) विषयवस्तु (घ) परिवेश

४. नेपाली निबन्धको पहिलो चरणको प्रवृत्ति कुन हो ?
(क) आत्म प्रकाशनलाई महत्व दिनु (ख) रमरम बौद्धिकता पाइनु
(ग) प्रगतिवादी चिन्तन पाइनु (घ) प्रयोगवादी प्रवृत्तिको सुरुवात

५. निबन्धको विषयवस्तुले अपेक्षा गर्ने प्रमुख पक्ष कुन हो ?
(क) भाषाशैली (ख) वैचारिकता
(ग) मूल अभिव्यक्ति (घ) जीवनको समग्रता

६. 'चम्चा चिन्तन' निबन्धले उठान गरेको प्रमुख विषय कुन हो ?
(क) अतृप्त मनोविज्ञान (ख) चाकडी मानसिकता
(ग) भाग्यवादी विचार (घ) कर्महीन मनोविज्ञान

७. तारानाथ शर्माको प्रमुख निबन्धगत प्रवृत्ति कुन हो ?
(क) वस्तुवादी (ख) नियात्रामूलकता
(ग) यथार्थवादी (घ) स्वच्छन्दता

८. 'शिक्षा' निबन्धले कस्तो शिक्षाको अपेक्षा गरेको छ ?
(क) जीवनोपयोगी शिक्षा (ख) अनिवार्य शिक्षा
(ग) ओजिलो शिक्षा (घ) अङ्ग्रेजी माध्यमको शिक्षा

९. समालोचनाको क्षेत्रमा मोहनराज शर्माको पहिचान कुन हो ?
(क) शैली वैज्ञानिक समालोचक (ख) सैद्धान्तिक समालोचक
(ग) प्रयोगात्मक समालोचक (घ) व्याख्यात्मक समालोचक

१० आधुनिक नेपाली समालोचनाको सूत्रपात गर्ने प्रथम कृति कुन हो ?
(क) कवि भानुभक्तको जीवन चरित्र
(ख) पुराना कवि र कविता
(ग) टाक्सिएको नेपाली कविता
(घ) अङ्ग्रेजी साहित्यको प्रभाव